

Liite 9 Vastineet kansallisen kaupunkipuiston hakemusluonnoksesta esitettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Vastineet lausuntoihin:

Etelä-Savon ELY-keskus:

Etelä-Savon ELY-keskus (ELY) viittaa lausunnossaan Hulikan ja Solmun nimellä tunnettuun alueeseen, joka on kaavoitettu kerrostalorakentamiseen vuonna 2017. Kaupungintalon ympäristö ja Kivitalokorttelit on rajattu ympäristöministeriön kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta kansallisen kaupunkipuiston rajauksesta pois. Näin ollen Hulikan ja Solmun alueet eivät kuuluisi muutenkaan rajaukseen. Kiinteistöillä sijainneet puutalot on luokiteltu paikallisesti arvokkaiksi. Rakennukset ovat päässeet erittäin huonoon kuntoon, mitä voidaan pitää valitettavana. Rakennuksista on aiemmin tehty rakennussuojeluesitys Etelä-Savon ELY-keskukseen sekä valitettu asemakaavasta KHO:een, joka on ratkaissut asemakaavan kaupungin eduksi. ELY-keskus teki ensimmäisistä rakennussuojeluesityksestä kielteisen päätöksen. ELY-keskuksen toisesta kielteisestä päätöksestä rakennussuojeluesitykseen on valitettu ympäristöministeriöön, missä asian käsittely on kesken. Rakennuksia ei paikallisesti arvokkaina ole sisällytetty kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen. Kaupunki näkee asian periaatteellisenä ja ennakkotapauksena, siitä kuinka monta rakennussuojeluesitystä (yhteensä kaksi) on lain mukaan mahdollista tehdä samoin perustein ja käsiteltävä valtion viranomaisten toimesta uudestaan. Riippumatta lopputuloksesta suojeluesitysten käsittelyssä on jo kulunut kohtuuttoman pitkä aika, yhteensä noin kuusi vuotta.

Ympäristöministeriölle esitetään hakemuksessa osan Heikinpohjan seminaarinmäen alueesta (Erik Laxmannin puisto) sisällyttämiseen Savonlinnan kansalliseen kaupunkipuistoon. Lisäperusteluita on lisätty hakemukseen.

Hevonniemen ja Linnansaaren Natura-alueen osalta kansallisen kaupunkipuiston rajausta on supistettu käsittämään osayleiskaavan suojelualueet (SL). Savonlinnan kaupunkipuiston rooli poikkeaa muista kaupunkipuistoista saaristoisuuden ja saimaannorpan elinalueiden sekä saaristoasumisen ja kesämökkialueiden vuoksi. Natura-alueelle ei ole tarkoitus sijoittaa uusia palvelurakenteita, joka lisäisi ihmisperäistä häiriötä saimaannorpalle tai aiheuttaisi luontotyyppien, kuten lehtojen, rantaluhtien tai kalliokasvillisuuden kulumista. Palvelut perustuvat jatkossakin perustumaan olemassa oleviin Pieni-Haukiveden saaristossa sijaitseviin retkisatamiin. Natura-alueen kautta on siniyhteydet Linnasaaren ja Koloveden kansallispuistoihin sekä Oravin kanavakylään ja Heinäveden valtakunnallisesti arvokkaalle laivareitille. ELY:n ja Metsähallituksen näkemykset kansalliseen kaupunkipuistoon sisältyvistä Natura-alueista sekä niiden hoito- ja käyttösuunnitelmista tullaan ottamaan huomioon kaupunkipuistoa kehitettäessä.

Etelä-Savon maakuntaliitto:

Savonlinnan kaupunkikeskusta on rakennettu pääosin kalliosaarille, etenkin vanha kaupunki (Olavinlinnan viereinen alue) on tiiviisti rakennettu, joten sille ei juuri saada lisättyä etelä-pohjoissuuntaisia viheryhteyksiä tai ekologisia käytäviä. Lausunnossa keskustaan kaivattuja etelä-pohjoissuuntaisia viheryhteyksiä on mahdollisuus jatkossa kehittää Talvisalosta ja Asemantieltä Hevonpäänlahden kautta Kasinonsaarten suuntaan. Hevonpäänlahdelle (Savola) ei ole vielä tehty kaavaratkaisua, jossa rannan puistoalueet ja ulkoilureitit voitaisiin osoittaa. Pohjois- ja eteläsuuntainen siniyhteys muodostuu Haapasalmen kautta.

Maakuntamuseo:

Ympäristöministeriölle esitetään hakemuksessa osan Heikinpohjan seminaarinmäen alueesta (Erik Laxmannin puisto) sisällyttämiseen Savonlinnan kansalliseen kaupunkipuistoon. Lisäperusteluita on lisätty hakemukseen.

Tynkkylänjoen kivikautinen asuinpaikka oli Kylmäniemi A ja B nimillä hakemusraportissa.

Savonlinnan kaupunkikeskusta on rakennettu pääosin kalliosaarille, etenkin vanha kaupunki (Olavinlinnan viereinen alue) on tiiviisti rakennettu, joten sille ei juuri saada lisättyä etelä-pohjoissuuntaisia viheryhteyksiä tai ekologisia käytäviä. Lausunnossa keskustaan kaivattuja etelä-pohjoissuuntaisia viheryhteyksiä on mahdollisuus jatkossa kehittää Talvisalosta ja Asemantieltä Hevonpäänlahden kautta Kasinonsaarten suuntaan. Hevonpäänlahdelle (Savola) ei ole vielä tehty kaavaratkaisua, jossa rannan puistoalueet ja ulkoilureitit voitaisiin osoittaa. Pohjois- ja eteläsuuntainen siniyhteys muodostuu Haapasalmen kautta.

Museovirasto:

Museoviraston näkemys asiassa on se, että kansallisen kaupunkipuiston status edesauttaisi ja tukisi linnan tunnettuutta, kulttuurimatkailua, nähtävyyksien ja museokäyttöä. Samalla sillä olisi positiivinen vaikutus paikkakuntalaisten identiteettiin sekä oman ympäristönsä arvostukseen. Hanke tukee myös Olavinlinnan kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävien arkeologisten, rakennushistoriallisten ja maisemallisten arvojen turvaamista.

Merkitään tiedoksi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta:

Merkitään tiedoksi.

Kansallisen kaupunkipuiston rajausta ei saada Pihlajaniemessä laajennettua rantaa myöden kohti Lehmänpäänlehtoa Pihlajaniemen vedenpuhdistamon teollisuusaluevarausten ja 110 kV:n kaapelilinjan sekä yksityisen maanomistuksen vuoksi. Rajausta on tulevaisuudessa mahdollisuus tuki tarkistaa. Lisäksi voidaan miettiä kansallisen kaupunkipuiston laajenemista kaakossa Suutarniemen suuntaan. Eteläpuolinen rajausta pohjautuu tällä hetkellä kaupungin maanomistuksiin Pihlajaveden saaristossa.

Ympäristöministeriölle esitetään hakemuksessa osan Heikinpohjan seminaarinmäen alueesta (Erik Laxmannin puisto) sisällyttämiseen Savonlinnan kansalliseen kaupunkipuistoon. Lisäperusteluita on lisätty hakemukseen.

Vastineet mielipiteisiin:

Itä-Savon luonnonsuojeluyhdistys:

Lisätään tietoja saimaannorpan suojelun edistämiseen tähtäävistä toimenpiteistä sekä tarkistetaan aluerajauksia Natura-alueella.

Ympäristöministeriölle esitetään hakemuksessa osan Heikinpohjan seminaarinmäen alueesta (Erik Laxmannin puisto) sisällyttämiseen Savonlinnan kansalliseen kaupunkipuistoon. Lisäperusteluita on lisätty hakemukseen.

kuolinpesä:

kuolinpesän omistama alue ei kuulu kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen. Hevonniemen Natura-alueen vesialue tulee nykyisin kuolinpesän omistuksessa olevan alueen rajalle. Vesialueen käyttöön ei tule muutosta kansallisen kaupunkipuiston myötä eikä rajauksella ole merkitystä kuolinpesän omistaman Papinniemen alueen mahdolliseen kaavoittamiseen tai rakentamiseen. Tavanomaisia laiturirakenteita on edelleen kaupungin rakennusjärjestyksen puitteissa mahdollisuus toteuttaa vesialueelle.

Suuri osa palautteesta koskee strategista yleiskaavaa (maa-alueet), eikä siihen oteta kansallisen kaupunkipuiston hakemuksessa kantaa. Kaupunki ja maanomistaja eivät ole päässeet neuvottelutulokseen Papinniemen alueen kaavoittamisesta.

Metsähoitoyhdistys:

Hevonniemen alueen kohdalla kansallisen kaupunkipuiston rajausta on tarkistettu pienemmäksi siten, että kansalliseen kaupunkipuistoon on sisällytetty Natura-alueet, joissa on osayleiskaavassa suojelumerkintä (SL). Tiheäsaari jää pääosin rajauksen ulkopuolelle. SL-alueet ovat suurelta osin valtion omistuksessa. Metsäalueita voi hyödyntää nykyisten määräysten puitteissa, tähän ei tule kansallisen kaupunkipuiston statuksen myötä muutoksia.

Nälkälinnanmäkiseura ry:

Nälkälinnanmäki on kaavoitettu matkailukäyttöön vuonna 2014 ja Hulikan/Solmun nimellä tunnettu alue kerrostalorakentamiseen vuonna 2017. Entinen kirjastorakennus ja entisen Hulikan/Solmun rakennukset on luokiteltu paikallisesti arvokkaiksi. Molemmista alueista on aiemmin tehty rakennussuojeluesitykset (Nälkälinnanmäkiseura ry) Etelä-Savon ELY-keskukseen sekä valitettu asemakaavoista KHO:een (Nälkälinnanmäkiseura ry), joka on ratkaissut

asemakaavat kaupungin eduksi. Etelä-Savon ELY-keskus teki ensimmäisistä rakennussuojeluesityksistä kielteiset päätökset (Nälkälinnanmäkiseura ry). ELY-keskuksen toisista kielteisistä päätöksistä rakennussuojeluesityksiin on valitettu ympäristöministeriöön (Nälkälinnanmäkiseura ry), missä asian käsittely on kesken. Kumpakaahan aluetta ei ole sisällytetty kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen. Kaupungintalon ympäristö ja Kivitalokorttelit on rajattu ympäristöministeriön kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta kansallisen kaupunkipuiston rajauksesta pois. Näin ollen Hulikan ja Solmun tai Nälkälinnanmäen alueet eivät muutenkaan kuuluisi rajaukseen. Hulikan kiinteistöllä sijainneet puutalot on luokiteltu paikallisesti arvokkaiksi. Rakennukset ovat päässeet erittäin huonoon kuntoon, mitä voidaan pitää valitettavana. Kaupunki näkee asian myös periaatteellisena ja ennakkotapauksena, siitä kuinka monta rakennussuojeluesitystä (yhteensä kaksi) on lain mukaan mahdollista tehdä samoin perustein ja käsiteltävä valtion viranomaisten toimesta uudestaan. Riippumatta lopputuloksesta suojeluesitysten käsittelyssä on jo kulunut kohtuuttoman pitkä aika, yhteensä noin kuusi vuotta.

Heikinpohjan urheilusuoja on kunnostettu kaupungin toimesta vuonna 2014. Urheilusuoja ei ole ollut tarkoitus purkaa. Urheilusuojan viereen suunniteltu Etelärannan kevyen liikenteen reitti palvelee asukkaita, Heikinpohjan urheilukentän ja uimarannan käyttäjiä sekä matkailijoita. Reitille on luonnollinen kulkupaikka rannan polkuverkostoa pitkin, joilla myös puusto ja kasvillisuus voidaan säilyttää. Ulkoilureitti ei uhkaa, vaan päinvastoin palvelee urheilukentän ja uimarannan virkistyskäyttöä sekä sen suunnittelussa voidaan ottaa rakennuksen ja uimarannan säilyminen huomioon tarkemmalla suunnittelulla. Kaikkea suunnitteluaineistoa, jota on teetetty ydinkeskustan alueelta, ei voida sisällyttää kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen tausta-aineistoihin.

Viitataan vastineen kohtaan Nälkälinnanmäkiseura ry.

Saimaan laguuni tavanomaisen omakotialueena ei sisälly kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen. Alue on yksityisomistuksessa, eikä kaupungilla ole tarkoitusta lunastaa rantoja puistoksi.

Tornator Oyj:

Tiheäsaari on Tornator Oyj:n toiveen mukaisesti poistettu pääosin kansallisen kaupunkipuiston rajauksesta, osayleiskaavan SL-alueita lukuun ottamatta. Tiheäsaari kuuluu Hevonniemen Natura-alueeseen. Metsähallitus on hakenut ja saanut päätöksen 15.12.2020 Etelä-Savon ELY-keskukselta Tiheäsaaren itä- ja pohjoisosista Metso-ohjelmaan.

Ristimäenkanavan kanavan puoleinen viheralue on kaavoitettu asemakaavassa puistoksi (VP). Puistoalue ei ole osa Ristimäenkanavan tontteja tai niiden piha-alueita. Näin ollen yleinen

liikkuminen alueella on sallittu, eikä kanava-aluetta ole syytä näillä perustein rajata kansallisen kaupunkipuiston rajauksesta pois.

Savonlinnan seudun perussuomalaiset:

Valtuuston tavoitekortteihin 11.12.2019 § 144 tekemä lisäys Kyrönniemen matkailukäyttömahdollisuuksien selvittäminen on käsitelty teknisessä lautakunnassa 26.5.2020 § 105. Tekninen lautakunta totesi tavoitteen loppuun käsittelyksi. Kaupunginhallitus muutti teknisen lautakunnan esitystä 12.10.2020 § 379, siten, että asian käsittely jätetään auki ja Kyrönniemen matkailukäyttöä tarkastellaan uudelleen kaupunkistrategian laatimisen yhteydessä.

Neuvotteluissa ympäristöministeriön kanssa 17.6.2021 todettiin, että "...kaupunginhallituksen 14.6.2021 § 254 esittämät rajausmuutokset ministeriölle soveltuvat, vaikka perustelut Kyrönniemen ja Lehtiniemen rajauksiin (tekninen lautakunta 18.5.2021 § 101) ovat olemassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) sekä luonnonsuojelulain (LSL) mukaisesti. Molemmat kaupunginhallituksen esittämät rajaukset (Kyrönniemi ja Lehtiniemi) ovat kaupunkipuistohankkeen näkökulmasta riittäviä sekä kansallisen kaupunkipuiston aluetta on myöhemmin mahdollisuus rajata tarvittaessa uudelleen.

Todettiin asiasta seuraavaa:

- Kaupunginhallituksen 14.6. esittämä rajausta on linjattu Olavinlinnan valtakunnallisen maisema-aluerajauksen mukaan.
- Urheilukentän kaavoittaminen vaatii Museoviraston, Savonlinnan museon ja Etelä-Savon ELY-keskuksen kannanoton sille, että Olavinlinnan maisemalliset ja kulttuuriympäristön suojeluarvot eivät vaarannu, mikäli alueen maankäyttö muuttuisi. Olavinlinnan valtakunnallinen suojelustatus asettaa vaateita maankäytölle, vaikka urheilukentän aluetta ei osoitettaisi osaksi kansallista kaupunkipuistoa.
- Teknisen lautakunnan kaupunginhallitukselle 18.5. esittämä rajausta oli maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja luonnonsuojelulain (LSL) mukainen. Rajausta sisälsi asemakaavan luonnonsuojelualueet (SL) sekä metsälain mukaiset luontotyytit ja suojellut lajit (lepakko, noidanlukko). Nämä luontoarvot tulee MRL ja LSL mukaisesti jatkossakin ottaa huomioon urheilukentälle ja Kyrönniemen kallioalueille (SL, VL, VU) kohdistuvissa kaavamuuoksissa."

Kyrönniemen urheilukenttä jätettiin valtuuston päätöksellä 21.6.2021 § 58 hakemusrajauksen ulkopuolelle.

Muu osa palautteesta koski strategisen yleiskaavan sisältöä, eikä sitä käsitellä kansallista kaupunkipuistoa koskevassa päätöksenteossa.

Savonlinnassa,

Päivi Behm
Kaavoituspäällikkö

